

កម្រងឯកសារអំពី

កេរ្តិ៍បរិស្ថានដំណាំស្រូវក្នុងប្រទេសកម្ពុជា
ការកំណត់ក្រុមដីស្រែ
លក្ខណៈសំខាន់ៗរបស់ពូជស្រូវចំនួន ១០ ពូជ
វិធីសាស្ត្រសម្រិតសម្រាំងគ្រាប់ពូជស្រូវ

វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកម្ពុជា បានត្រូវបង្កើតឡើង ដោយអនុក្រឹត្យលេខ ៧៤ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ១៦ ខែ សីហា ឆ្នាំ ១៩៩៩ ដោយរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ជាគ្រឹះស្ថានសាធារណៈ មានលក្ខណៈរដ្ឋបាល ក្នុងគោលបំណងលើកស្ទួយកម្រិតជីវភាពរបស់ប្រជាជនកសិកម្មកម្ពុជា តាមរយៈការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាសមស្របដើម្បីបង្កើនផលិតភាពកសិកម្ម ក្រោមទស្សនទាន “ បច្ចេកវិទ្យាដើម្បីវិបុលភាពសង្គម ” ។

រក្សាសិទ្ធិ , ២០១១

ដោយវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកម្ពុជា
ប្រអប់សំបុត្រលេខ ០១ , ភ្នំពេញ , កម្ពុជា
ផ្លូវជាតិលេខ ០៣ សង្កាត់ប្រទះឡាង ខ័ណ្ឌដង្កោ រាជធានីភ្នំពេញ
ទូរស័ព្ទលេខ: ៨៥៥-០២៣ ៦៩១៩ ៦៩៣៤
ទូរអគ្គី: cardi@cardi.org.kh
គេហទំព័រ: www.cardi.org.kh

បោះពុម្ពលើកទី១, ឆ្នាំ ២០១១

ចំនួន ៣៨០០០ ច្បាប់

ឧបត្ថម្ភថវិកាសម្រាប់បោះពុម្ពដោយ Cambodia Agricultural Value Chain Program (CAVAC)

Australian Center for International Agricultural Research (ACIAR)

អារម្ភកថា

ឆ្នាំ ១៩៩៥ ជាឆ្នាំដែលប្រទេសកម្ពុជាផលិតស្រូវបានគ្រប់សេចក្តីត្រូវការក្នុងស្រុក និងមានអតិរេកប្រមាណ ៥ សែនតោន បន្ទាប់ពីកសាងប្រទេសចេញពីរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ អស់រយៈពេល ១៥ ឆ្នាំ។ ចាប់ពីពេលនោះមក អតិរេកស្រូវបានកើនកាន់តែច្រើនឡើងៗរហូត ដល់ប្រមាណ ៣,៧ លានតោនសម្រាប់ឆ្នាំ ២០១១ ជាមួយនឹងការកើនទិន្នផលពី ១,៦៥ ត/ហិកត ឆ្នាំ១៩៩៥ ទៅ ២,៩២ ត/ហិកត ឆ្នាំ២០១១។

យោងតាមកំណើនអតិរេកនេះ និងស្របតាមតម្រូវការអង្ករក្នុងពិភពលោកកាន់តែ កើនឡើងជាលំដាប់ កាលពីថ្ងៃទី ១៧ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១០ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បានប្រកាស ដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់នូវ ឯកសារគោលនយោបាយស្តីពីការជំរុញផលិតកម្មស្រូវ និងការនាំចេញអង្ករ ក្នុង គោលបំណងប្រែក្លាយអង្ករឱ្យទៅជា មាស ស ពិតប្រាកដរបស់ប្រជាជនកម្ពុជា។ អនុវត្ត តាម ឯកសារគោលនយោបាយ នេះ និងដោយមានការឯកភាពពី រាជរដ្ឋាភិបាល ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ បានផ្សព្វផ្សាយ និងជំរុញឱ្យកសិករប្រើប្រាស់នូវពូជស្រូវចំនួន ១០ ពូជ ក្នុងចំណោមពូជស្រូវចំនួន ៣៨ ពូជ ដែលវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍ កសិកម្មកម្ពុជាបានបញ្ចេញជូនកសិករប្រើប្រាស់នាពេលកន្លងមកនេះ។

លទ្ធផលទាំងអស់នេះ បានបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់ អំពីការទទួលស្គាល់របស់ក្រសួង កសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ និងជាពិសេសរបស់ រាជរដ្ឋាភិបាល លើសមិទ្ធផលនៃកិច្ច ស្រាវជ្រាវ និងផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មនៃអង្គការពិភពលោករបស់ខ្លួន ព្រមទាំងការគាំទ្រ និងចូល រួមក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ផលិតកម្មដំណាំស្រូវនៅកម្ពុជាពីសំណាក់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នានា ជា ពិសេស អូសអេដ (AusAID) វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវដំណាំស្រូវអន្តរជាតិ (IRRI) ព្រមទាំង អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលនានា។

អនុវត្តតាមតួនាទី និងដើម្បីឱ្យកសិករ ព្រមទាំងអ្នកពាក់ព័ន្ធកាន់តែងាយជ្រើស រើសពូជស្រូវ និងប្រើប្រាស់ដីឱ្យបានត្រឹមត្រូវតាមពេលវេលា និងប្រភេទដីស្រែរបស់ខ្លួន វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកម្ពុជា បានរៀបចំកម្រងឯកសារនេះឡើង។ វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកម្ពុជា សូមថ្លែងនូវអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅ ចំពោះ AusAID ដែលបានឧបត្ថម្ភថវិកាតាមរយៈ CAVAC និង ACIAR សម្រាប់ការបោះពុម្ព កម្រងឯកសារនេះ ចែកចាយជូនដល់អ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់។

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ១៦ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១១

បណ្ឌិត អ៊ុក ម៉ាការ

នាយក វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកម្ពុជា

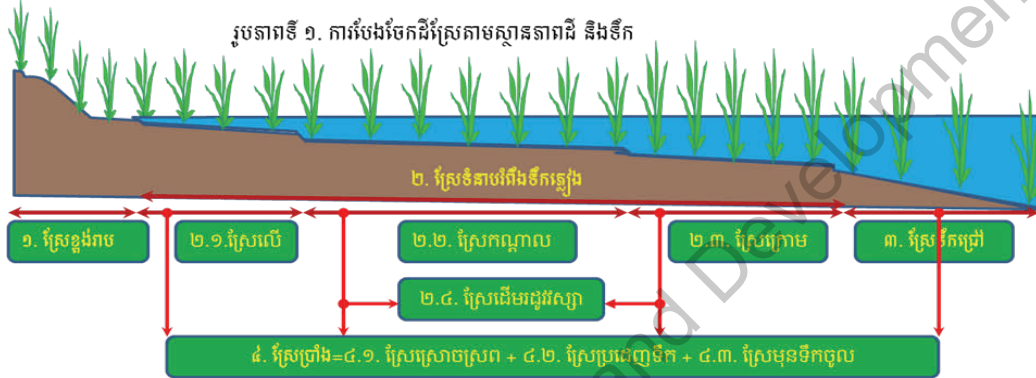
មាតិកា

	ទំព័រ
ចំណាត់ថ្នាក់ស្ថានភាពដីស្រែក្នុងប្រទេសកម្ពុជា.....	១
វិធីសាស្ត្រសាមញ្ញសម្រាប់កសិករធ្វើការកំណត់ក្រុមដីស្រែរបស់ខ្លួន.....	៤
ពូជស្រូវ “ជលសារ”.....	៨
ពូជស្រូវ “អ៊ីអ៊ែរ៦៦”.....	៩
ពូជស្រូវ “សែនពិដោរ”.....	១០
ពូជស្រូវ “ផ្ការំដួល”.....	១១
ពូជស្រូវ “ផ្ការំដេង”.....	១២
ពូជស្រូវ “ផ្ការមៀត”.....	១៣
ពូជស្រូវ “ផ្កាចំនួនសែនសរ”.....	១៤
ពូជស្រូវ “រាំងជ័យ”.....	១៥
ពូជស្រូវ “ខា២”.....	១៦
ពូជស្រូវ “ខា៦”.....	១៧
វិធីសាស្ត្រសាមញ្ញសម្រាប់កសិករធ្វើការសម្រិតសម្រាំងគ្រាប់ពូជ.....	១៨

Cambodian Agricultural Research and Development Institute (CARDI)

កាត្រី: ចំណាត់ថ្នាក់ស្ថានភាពដីស្រែក្នុងប្រទេសកម្ពុជា

ការស្គាល់ឲ្យបានច្បាស់អំពីស្ថានភាពដីស្រែ ជួយឲ្យកសិករជ្រើសរើសប្រភេទពូជស្រូវយកមកដាំដុះបានត្រឹមត្រូវ និងទទួលបានទិន្នផលខ្ពស់។ តាមរយៈស្ថានភាពដីជម្រាល របបទឹកស្រោចស្រព និងជម្រៅទឹកដក់ក្នុងស្រែ ដីស្រែក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ត្រូវបានបែងចែកជា ៤ ប្រភេទសំខាន់ៗ (រូបភាពទី ១) ដូចខាងក្រោម ៖

១. ស្រែខ្ពង់រាប

គឺសំដៅដល់ដីស្រែណា ដែលមានសណ្ឋានជម្រាលខ្លាំង និងមធ្យមហើយ ដែលមិនដក់ទឹក និងមិនមានស្រទាប់បាតនង្គ័ល។ ដំណាំស្រូវដែលដាំដុះនៅក្នុងក្បួនប្រភេទនេះ គឺជាស្រូវចម្ការ ដែលមានប្រព័ន្ធបូសចាក់ជ្រៅទៅក្នុងដីដើម្បីស្រូបយកទឹក និងសារធាតុចិញ្ចឹម។

២. ស្រែទំនាបរំពឹងទឹកឆ្លៀង

គឺសំដៅដល់ដីស្រែណា ដែលមានសណ្ឋានជម្រាលខ្សោយ និងមានស្រទាប់បាតនង្គ័ល បណ្តាលឲ្យមានដក់ទឹកជាប់ជាប្រចាំអាចរហូតដល់រយៈពេល ០១ ខែ ដែលជាទូទៅមានក្នុងខែ តុលា ដោយសារទឹកភ្លៀង របបទឹកទន្លេ និងបឹងធំៗ។ យោងតាមស្ថានភាពនេះ ស្រែដែលបិតក្នុងតំបន់ទំនាបរំពឹងទឹកភ្លៀងនេះ ត្រូវបានបែងចែកជាបួនប្រភេទទៀតគឺ៖

២.១. **ស្រែលើ** គឺសំដៅដល់ដីស្រែណា ដែលមានទឹកដក់ជម្រៅជាមធ្យមពី ៥ ទៅ ២០ ស.ម ក្នុងរដូវវស្សា ហើយស្រកអស់ពីក្នុងស្រែបន្ទាប់ពីរាំងភ្លៀងក្នុងរយៈពេលប្រហែល ១០ ថ្ងៃ។ តាមស្ថានភាពដី និងទឹកក្នុងស្រែលើនេះ ពូជស្រូវដែលសមស្របបំផុតនោះ គឺជាប្រភេទពូជស្រូវណា ដែលចេញផ្តាមុនពាក់កណ្តាលខែ តុលា ឬទុំក្នុងកំឡុងពេលពីថ្ងៃទី ៥-១៥ ខែ វិច្ឆិកា។ ដូច្នេះ ពូជស្រូវស្រាលមិនប្រកាន់រដូវ ដែលមានអាយុកាលខ្លីជាង ១២០ ថ្ងៃ និងមានកម្ពស់ពី ៩០-១២០ ស.ម ដូចជាពូជស្រូវ សែនពិដេវ ជលសាវ និងអ៊ីរីវង់ ជាដើម គឺសមស្របបំផុត។

២.២. **ស្រែកណ្តាល** គឺសំដៅដល់ដីស្រែណា ដែលមានទឹកដក់ជម្រៅជាមធ្យមពី ៥ ទៅ ៣០ ស.ម ក្នុងរដូវវស្សា ហើយស្រែកអស់ពីក្នុងស្រែបន្ទាប់ពីរាំងភ្លៀងក្នុងរយៈពេលប្រហែល ១៥ ទៅ ២០ ថ្ងៃ។ ស្រែប្រភេទនេះ សមស្របសម្រាប់ពូជស្រូវកណ្តាលប្រកាន់រដូវ ដែលចេញផ្កាក្នុង កំឡុងពេលពីថ្ងៃទី ១៥ ខែ តុលា ដល់ថ្ងៃទី ៧ ខែ វិច្ឆិកា ឬទុំក្នុងកំឡុងពេលពីថ្ងៃទី ១៥ ខែ វិច្ឆិកា ដល់ថ្ងៃទី ៧ ខែ ធ្នូ និងមានកម្ពស់មធ្យមចាប់ពី ១២០-១៥០ ស.ម ដូចជាពូជស្រូវ ផ្ការំដួល ផ្ការម្ស៊ត ផ្ការំដេង និងផ្កាថ្លៃស្រែនសរ ជាដើម។

២.៣. **ស្រែក្រោម** គឺសំដៅដល់ដីស្រែណា ដែលមានទឹកដក់ជម្រៅជាមធ្យមពី ៥ ទៅ ៥០ ស.ម ក្នុងរដូវវស្សា ហើយស្រែកអស់ពីក្នុងស្រែបន្ទាប់ពីរាំងភ្លៀងក្នុងរយៈពេលប្រហែលចាប់ពី ៣០ ថ្ងៃ។ ពូជស្រូវដែលសមស្របសម្រាប់ស្រែក្រោមនេះ ជាប្រភេទពូជស្រូវធ្ងន់ ដែលមានកម្ពស់ពី ១៣០-១៧០ ស.ម និងចេញផ្កាចាប់ពីថ្ងៃទី ៨ ខែ វិច្ឆិកា ដល់ថ្ងៃទី ១៥ ខែ ធ្នូ ដូចជាពូជស្រូវ រាំងជ័យ ខា៤ និងខា៦ ជាដើម។

២.៤. **ស្រែដើមរដូវវស្សា** គឺសំដៅដល់ដីស្រែណា ដែលកសិករមានប្រភពទឹកស្រោចស្រពបាន មកពីប្រឡាយ ឬស្រះ ឬទឹកក្រោមដីបន្ថែម នាដើមរដូវវស្សាសម្រាប់ធ្វើស្រែដើមរដូវម្តង រួចបន្ទាប់ មកស្ទង់ស្រូវវស្សាម្តងទៀត។ ជាទូទៅស្រែដើមរដូវវស្សានេះ អាចធ្វើបានតែនៅដីស្រែកណ្តាល និងដីស្រែក្រោមតែប៉ុណ្ណោះ ពីព្រោះស្ថានភាពជម្រៅទឹកក្នុងតំបន់ទាំងនេះអនុញ្ញាតឲ្យដាំដុះ ស្រូវកណ្តាល និងស្រូវធ្ងន់បន្តទៀតដោយមិនខ្វះខាតទឹកនាចុងរដូវ។ ពូជស្រូវដែលសមស្រប បំផុតសម្រាប់ស្រែដើមរដូវវស្សា គឺពូជស្រូវស្រាលមិនប្រកាន់រដូវ មានអាយុកាលមិនលើសពី ១២០ ថ្ងៃ ដូចជាពូជស្រូវ សែនពិដារ ជលសារ និងអ៊ីវីរ៦៦ ជាដើម។

៣. ស្រែទឹកជ្រៅ

គឺសំដៅដល់ដីស្រែណា ដែលមានទឹកដក់ជម្រៅជាមធ្យមចាប់ពី ៥០ ស.ម (អាចរហូតដល់ ជម្រៅ ៤ ម៉ែត្រ) ក្នុងរដូវវស្សា ហើយស្រែកអស់ពីក្នុងស្រែបន្ទាប់ពីរាំងភ្លៀងក្នុងរយៈពេលចាប់ពី ៤០ ថ្ងៃ ឡើងទៅ។ ដីស្រែប្រភេទនេះ គឺសមស្របសម្រាប់ពូជស្រូវឡើងទឹក (ជម្រៅទឹករហូត ដល់ ២,៥ ម៉ែត្រ) និងស្រូវវារ (ជម្រៅទឹកចាប់ពី ២,៥ ម៉ែត្រឡើងទៅ)។

៤. ស្រែប្រាំង

គឺជាដីស្រែ ដែលមានប្រភពទឹកស្រោចស្រពទាំងស្រុង ឬភាគច្រើនដោយមិនពឹងផ្អែកលើរបបទឹក ភ្លៀងទាំងស្រុងឡើយ។ ពូជស្រូវសមស្របសម្រាប់ស្រែប្រាំងនេះ គឺជាប្រភេទពូជស្រូវស្រាលមិន ប្រកាន់រដូវ ដូចជាពូជស្រូវ សែនពិដារ ជលសារ និងអ៊ីវីរ៦៦ ជាដើម។ យោងតាមស្ថានភាពទឹក ស្រែដែលបិតក្នុងក្សេត្របរិស្ថានស្រែប្រាំងនេះត្រូវបានបែងចែកជាបីប្រភេទទៀតគឺ៖

៤.១. **ស្រែស្រោចស្រព** គឺសំដៅដល់ស្រែណា ដែលកសិករដាំដុះដំណាំស្រូវនារដូវប្រាំងដោយប្រើប្រាស់ទឹកសម្រាប់ស្រោចស្រពពីប្រព័ន្ធស្រោចស្រព ឬប្រព័ន្ធប្រឡាយ ឬទឹកក្រោមដីចាប់ពីសាបរហូតដល់ទំុំ។

៤.២. **ស្រែប្រដេញទឹក** គឺសំដៅដល់ស្រែនៅតាមមាត់បឹង ឬអាងទឹកធំៗណា ដែលកសិករដាំដុះដំណាំស្រូវប្រដេញតាមទឹកស្រកនារដូវប្រាំង ដោយប្រើប្រាស់ទឹកបានមកពីប្រភពផ្សេងៗទៀតស្រោចស្រពបន្ថែមរហូតដល់ទំុំ។

៤.៣. **ស្រែមុនទឹកចូល** គឺសំដៅដល់ស្រែនៅតាមមាត់បឹង ឬអាងទឹកធំៗណា ដែលកសិករដាំដុះដំណាំស្រូវនៅពេលណាដើម្បីឲ្យប្រមូលផលបានមុនទឹកចូល ដោយប្រើប្រាស់ទឹកបានមកពីប្រភពផ្សេងៗសម្រាប់ស្រោចស្រពនាដើមរដូវ និងទឹកភ្លៀងបន្ថែមរហូតដល់ទំុំ។

កាត្រី: វិធីសាស្ត្រសាមញ្ញសម្រាប់កសិករធ្វើការកំណត់ក្រុមដីស្រែរបស់ខ្លួន

ការស្គាល់អំពីក្រុមដីស្រែរបស់ខ្លួន ជួយឲ្យកសិករប្រើប្រាស់ជីគីមីបានត្រឹមត្រូវ ដើម្បីបង្កើននូវ ផលស្រូវនិងប្រាក់ចំណូល ព្រមទាំងរក្សាបាននូវលំនឹងជីជាតិដី និងបរិស្ថាន។ ដើម្បីស្គាល់អំពី ក្រុមដីស្រែរបស់ខ្លួន កសិករគ្រាន់តែដឹកដីក្នុងជម្រៅពី ៥០-៦០ ស.ម យ៉ាងហោចណាស់ចំនួន ១ រណ្តៅនៅកណ្តាលស្រែរបស់ខ្លួន រួចតម្រឹមមុខដីកឲ្យបានត្រង់ល្អ បន្ទាប់មកវាស់ស្រទាប់ ជម្រៅដីដោយម៉ែត្រ ឬបន្ទាត់ទៅតាមលក្ខណៈផ្សេងៗ និងកំណត់ក្រុមដីដូចខាងក្រោម។

១. ក្រុមដីព្រៃខ្មៅ: ដីក្នុងជម្រៅពី ០-៦០ ស.ម មានលក្ខណៈជាដីខ្សាច់ម៉ដ្ឋ ឬខ្សាច់គ្រើម។ ដីក្រុមនេះ ជាដីល្បាប់ចាស់ឬដីទំនាបគ្របដណ្តប់លើ ផ្ទៃដីដាំដុះស្រូវទាំងមូលប្រមាណពី ១០ - ១២%។

២. ក្រុមដីប្រទះឡាង: ដីក្នុងជម្រៅពី ០-៣០ ស.ម មានលក្ខណៈជាដី ខ្សាច់ម៉ដ្ឋ។ ដីក្រុមនេះ ជាដីល្បាប់ចាស់ ឬដីទំនាបគ្របដណ្តប់លើ ផ្ទៃដីដាំដុះស្រូវទាំងមូលប្រមាណពី ២៥-៣០%។

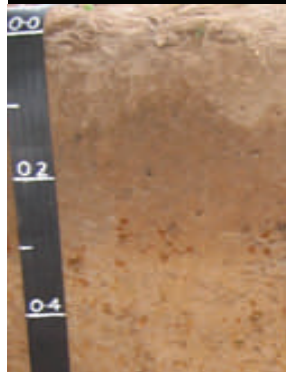
៣. ក្រុមដីប្លាកាស: ដីក្នុងជម្រៅពី ០-២០ ស.ម មានលក្ខណៈជាដី ល្បាយ ឬដីឥដ្ឋ មានពណ៌ប្រផេះ ឬត្នោត មិនបែកក្រហែង តែមាន ស្នាមប្រេះរាក់ៗនៅផ្ទៃខាងលើ។ ដីក្រុមនេះ ជាដីល្បាប់ចាស់នៅ តាមជម្រាលជាថ្នាក់ៗ និងគ្របដណ្តប់លើផ្ទៃដីដាំដុះស្រូវទាំងមូល ប្រមាណ ១០-១៥%។

៤. ក្រុមដីអ្នករង: ដីក្នុងជម្រៅពី ០-៤០ ស.ម មានលក្ខណៈជាដីល្បាយ ឬ ឥដ្ឋ មានពណ៌ប្រផេះទៅប្រផេះភ្លឺ មានស្នាមប្រេះរាក់ៗនៅផ្ទៃខាង លើ។ ស្រទាប់ខាងក្រោម ជាដីខ្សាច់កម្រាស់ពី ១០-២០ ស.ម។ ដី ក្រុមនេះ ជាដីវាលល្បាប់ចាស់ និងគ្របដណ្តប់លើផ្ទៃដីដាំដុះស្រូវ ទាំងមូលពី ១-២%។

៥. ក្រុមដីឆ្នួលសំរោង: ដីក្នុងជម្រៅពី ០-៤០ ស.ម មានលក្ខណៈជាដីឥដ្ឋ ឬល្បាយ មានពណ៌ប្រផេះ ឬត្នោត និងបែកក្រហែងធំជ្រៅជាង ៤ ស.ម ពេលដីស្ងួត។ ដីក្រុមនេះ កើតនៅលើល្បាប់ជំនន់ចាស់ ឬ ល្បាប់សំណឹក និងគ្របដណ្តប់លើផ្ទៃដីដាំដុះស្រូវទាំងមូលប្រមាណ ៧-១០%។

១. ក្រុមដីព្រៃខ្មៅ

២. ក្រុមដីប្រទះឡាង

៣. ក្រុមដីប្លាកាស

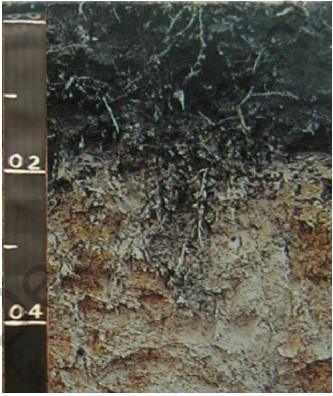
៦.ក្រុមដីគោតត្រប់៖ ដីក្នុងជម្រៅពី ០-២០ស.ម មានលក្ខណៈជាដីល្បាយ ឬឥដ្ឋ មានពណ៌ប្រផេះ ក្រមៅ ឬត្នោតក្រមៅទៅខ្មៅ និងបែកក្រហែងតូចទៅមធ្យមរាក់ ឬជ្រៅជាង ៤ ស.ម ពេលដីស្ងួត។ ដីក្រុមនេះ កើតនៅលើល្បាប់ជំនន់ចាស់ និងគ្របដណ្តប់លើផ្ទៃដីដាំដុះស្រូវទាំងមូលពី ៧-១០%។

៤. ក្រុមដីស្តួង

៥. ក្រុមដីទួលសំរាង

៦. ក្រុមដីគោតត្រប់

ការកំណត់លក្ខណៈដី៖
 ក. ដីខ្សាច់៖ ពេលសើមអាចពូតជាដុំមូលបាន ហើយសាច់ដី មានសភាពត្រឹម និងមិនស្អិតទេ ដូច្នេះដុំមូលនេះមិនអាច នៅបានយូរឡើយ។ ដីខ្សាច់មិនអាចលុញបង្កើត ជាបរាងផ្សេងៗបានទេ។
 ខ. ដីល្បាយ៖ ពេលសើមអាចលុញ ជាបរាងផ្សេងៗបាន ប៉ុន្តែវាមានស្នាមប្រេះ

ឬបាក់ ហើយមានភាពស្អិតជាប់ដៃបន្តិចបន្តួច។
 គ. ដីឥដ្ឋ៖ ពេលសើម អាចលុញទំហំតូច ឬធំ និងពត់ជាបរាងផ្សេងៗបានយ៉ាងស្រួល។ ដីមានសភាពស្អិតមួតជាប់ដៃ និងរលើបពេលសើម ព្រមទាំងអាចមានកម្ទេចខ្សាច់ ២-៣ គ្រាប់ផងដែរ។

៧. ក្រុមដីក្រគរ: ដីក្នុងជម្រៅពី ០-៣០ ស.ម មានលក្ខណៈជាដីល្បាយឥដ្ឋ ឬឥដ្ឋមានពណ៌ប្រផេះទៅពណ៌ត្នោត និងបែកក្រហែងតូចទៅមធ្យម តែមិនជ្រៅជាង ៥ ស.ម នៅពេលដីស្ងួត។ ដីស្រទាប់ក្រោមមានលក្ខណៈជាដីឥដ្ឋ។ ដីក្រុមនេះ ជាដីវាលទំនាប ដែលលិចទឹកជារៀងរាល់ និងគ្របដណ្តប់លើផ្ទៃដីប្រមាណ ១៥% នៃផ្ទៃដីដាំដុះស្រូវទាំងមូល។

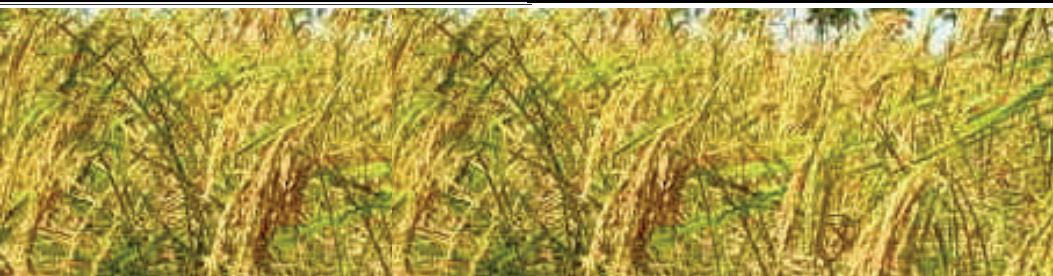
៨. ក្រុមដីក្បាលអាជិ: ដីក្នុងជម្រៅពី ០-៥០ ស.ម មានលក្ខណៈជាដីឥដ្ឋ មានពណ៌ប្រផេះទៅខ្មៅ និងមានបែកក្រហែងធំៗនៅពេលដីស្ងួត។ ដីក្រុមនេះ កើតនៅលើបាតអាងធំៗនៃទំនាបលិចទឹករយៈពេលយ៉ាងតិច ៣ ខែ ជារៀងរាល់ឆ្នាំ និងមានល្បាប់ថ្មមកចាក់បំពេញបន្ថែមដែលគ្របដណ្តប់លើផ្ទៃដីប្រមាណ ១៣% នៃផ្ទៃដីដាំដុះស្រូវទាំងមូល។

៩. ក្រុមដីកំពង់សៀម: ដីក្នុងជម្រៅពី ០-៣០ ស.ម មានលក្ខណៈជាដីឥដ្ឋ មានពណ៌ប្រផេះក្រហៅ ឬខ្មៅ ប្រេះក្រហែងជ្រៅ និងស្រទាប់ក្រោមជាដីឥដ្ឋពណ៌ប្រផេះទៅប្រផេះភ្លឺ។ អាចមានគ្រួសតូចៗពណ៌ខ្មៅ ឬត្នោត និងថ្មបាសាល់នៅក្នុងស្រទាប់ដីទាំងពីរ។ ដីក្រុមនេះកើតនៅលើទំនាបនៃតំបន់ខ្ពង់រាប ដែលមានប្រមាណ ៥% នៃផ្ទៃដីដាំដុះស្រូវទាំងមូល។

១០. ក្រុមដីកៀនស្វាយ: ដីក្នុងជម្រៅជ្រៅ មានលក្ខណៈជាដីល្បាយ ឬឥដ្ឋ មានពណ៌ត្នោតភ្លឺទៅត្នោត ប្រេះក្រហែងធំៗចំពោះដីឥដ្ឋ។ ដីក្រុមនេះ កើតនៅលើច្រាំងទន្លេ លើទំនាបជម្រាលពីច្រាំងទន្លេ និងមានផ្ទៃដីប្រមាណ ២% នៃផ្ទៃដីដាំដុះស្រូវទាំងមូល។

៧. ក្រុមដីក្រគរ ៨. ក្រុមដីក្បាលអាជិ ៩. ក្រុមដីកំពង់សៀម ១០. ក្រុមដីកៀនស្វាយ

កាត្រី:

ពូជស្រូវ “ជលសារ”

ពូជស្រូវ ជលសារ ជាពូជស្រូវស្រាលមិនប្រកាន់រដូវ ដែលបានបញ្ចេញ និងផ្សព្វផ្សាយជូនកសិករប្រើប្រាស់ ដោយវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកម្ពុជា នៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ នាចុងឆ្នាំ ១៩៩៩។

លក្ខណៈសំខាន់ៗ៖

- អាយុកាល (ថ្ងៃ) : ព្រោះ=៩៥ ស្ទង់=១០៥
- កម្ពស់ដើម (សម) : ៧៥-៩៣
- ទិន្នផលមធ្យម (ត/ហាត): ៤,០
- ចំនួនដើមបែកផ្តល់ផល: ១០-១៤ ដើម
- ប្រវែងកូរ (សម) : ២០-២៧
- ទម្ងន់ ១០០ គ្រាប់ (ក្រ) : ៣,០
- ប្រវែងគ្រាប់អង្ករ (មម) : ៦,៨
- បន្ទាវគ្រាប់អង្ករ (មម) : ១,៩
- សណ្ឋានគ្រាប់អង្ករ : រលូន
- ភាពសពោះរបស់គ្រាប់អង្ករ : តូច
- ភាពថ្លារបស់គ្រាប់អង្ករ : ថ្លា
- ក្លិន : មិនមាន
- ភាពធន់ទ្រាំនឹងមមាចត្នោត : មធ្យម
- ភាពធន់ទ្រាំនឹងរាំងស្ងួត : មិនធន់
- ភាពធន់ទ្រាំនឹងទឹកជំនន់ : មិនធន់
- ប្រភេទអង្ករនៅទីផ្សារ : លេខ ២

តំបន់សមស្របសម្រាប់ការដាំដុះ៖

ពូជស្រូវ ជលសារ ជាពូជសមស្របសម្រាប់ (១)ស្រែស្រោចស្រព (២)ស្រែដើមរដូវវស្សា (៣)ស្រែលើ នៃស្រែទំនាបរំពឹងទឹកភ្លៀង ដែលមានជម្រៅទឹកមិនជ្រៅជាង ២០ សម និង(៤) ស្រែប្រដេញទឹក ឬស្រែមុនទឹកចូល។

វគ្គលូតលាស់:

ព្រោះ = ៩៥ ថ្ងៃ បាចពីអាស៊ុតបំប៉នពេលស្រូវមានអាយុ ៤០ ថ្ងៃ

ស្ទង់ = ៥៥ ថ្ងៃ បាចពីអាស៊ុតបំប៉នពេលស្រូវមានអាយុ ៥០ ថ្ងៃ

អាយុកាលសំណាបមិនឲ្យលើសពី ២០ ថ្ងៃ

កាឡិ:

ពូជស្រូវ “អ៊ីអ៊ីវ៦៦”

ពូជស្រូវ អ៊ីអ៊ីវ៦៦ ជាពូជស្រូវស្រាលមិនប្រកាន់រដូវ ដែលបានបញ្ចេញ និងផ្សព្វផ្សាយជូនកសិករប្រើប្រាស់ ដោយវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកម្ពុជា នៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទក្នុងឆ្នាំ ១៩៩០។

- អាយុកាល (ថ្ងៃ) : ព្រោះ=១០៥ ស្ទឹង=១១៥
- កម្ពស់ដើម (សម) : ៨០-១១៨
- ទិន្នផលមធ្យម (ត/ហាត): ៥,០
- ចំនួនដើមបែកផ្តល់ផល: ១២-១៨ដើម
- ប្រវែងកូរ (សម) : ២៥-២៦
- ទម្ងន់ ១០០ គ្រាប់ (ក្រ) : ២,២
- ប្រវែងគ្រាប់អង្ករ (មម) : ៧,២
- បន្ទាត់គ្រាប់អង្ករ (មម) : ២,០
- សណ្ឋានគ្រាប់អង្ករ : រលូន
- ភាពសពោះរបស់គ្រាប់អង្ករ : តូច
- ភាពថ្លារបស់គ្រាប់អង្ករ : ថ្លា
- ក្លិន : មិនមាន
- ភាពធន់ទ្រាំនឹងមហាចង្កោត : មិនធន់
- ភាពធន់ទ្រាំនឹងរាំងស្ងួត : មិនធន់
- ភាពធន់ទ្រាំនឹងទឹកជំនន់ : មិនធន់
- ប្រភេទអង្ករនៅទីផ្សារ : លេខ ២

តំបន់សមស្របសម្រាប់ការដាំដុះ

ពូជស្រូវ អ៊ីអ៊ីវ៦៦ ជាពូជសមស្របសម្រាប់ (១)ស្រែស្រោចស្រព (២)ស្រែដើមរដូវវស្សា (៣)ស្រែលើ នៃស្រែទំនាបរំពឹងទឹកភ្លៀង ដែលមានជម្រៅទឹកមិនជ្រៅជាង ២០ សម និង(៤)ស្រែប្រដេញទឹក ឬស្រែមុនទឹកចូល។

វគ្គលូតលាស់:

ព្រោះ = ៤៥ ថ្ងៃ បាចពីអាស៊ូតបំប៉នពេលស្រូវមានអាយុ ៤០ ថ្ងៃ

ស្ទឹង = ៥៥ ថ្ងៃ បាចពីអាស៊ូតបំប៉នពេលស្រូវមានអាយុ ៥០ ថ្ងៃ

អាយុកាលសំណាបមិនឲ្យលើសពី ២០ ថ្ងៃ

វគ្គបង្កបង្កើតផល=៣៥ ថ្ងៃ

វគ្គទុំ=៣០ ថ្ងៃ

កាត្រី:

ពូជស្រូវ “សែនពិដោរ”

ពូជស្រូវ សែនពិដោរ ជាពូជស្រូវស្រាលមិនប្រកាន់រដូវ និងក្រអូប ដែលបានបញ្ចេញ និងផ្សព្វផ្សាយ ជូនកសិករប្រើប្រាស់ ដោយវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកម្ពុជា នៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ នាដើមឆ្នាំ ២០០២។

- អាយុកាល (ថ្ងៃ) : ព្រោះ=១១០ ស្ទឹង=១២០
- កម្ពស់ដើម (សម) : ៩៥-១១០
- ទិន្នផលមធ្យម (ត/ហិកត): ៣,៥
- ចំនួនដើមបែកផ្តល់ផល: ៥-២០ ដើម
- ប្រវែងកូរ (សម) : ២០-៣០
- ទម្ងន់ ១០០ គ្រាប់ (ក្រ) : ២,២
- ប្រវែងគ្រាប់អង្ករ (មម) : ៧,០
- បន្ទាវគ្រាប់អង្ករ (មម) : ២,០
- សណ្ឋានគ្រាប់អង្ករ : រលូន
- ភាពសពោះរបស់គ្រាប់អង្ករ : តូច
- ភាពថ្លាវរបស់គ្រាប់អង្ករ : ថ្លា
- ភ្លិន : ក្រអូប
- ភាពធន់ទ្រាំនឹងមរាចរភ្នែក : មិនធន់
- ភាពធន់ទ្រាំនឹងរាំងស្ងួត : មិនធន់
- ភាពធន់ទ្រាំនឹងទឹកជំនន់ : មិនធន់
- ប្រភេទអង្ករនៅទីផ្សារ : ប្រណីត

តំបន់សមស្របសម្រាប់ការដាំដុះ

ពូជស្រូវ សែនពិដោរ ជាពូជសមស្របសម្រាប់ (១)ស្រែស្រោចស្រព (២)ស្រែដើមរដូវវស្សា (៣)ស្រែលើនៃស្រែទំនាបរំពឹងទឹកភ្លៀង ដែលមានជម្រៅទឹកមិនជ្រៅជាង ២០ សម និង (៤)ស្រែប្រដេញទឹក ឬស្រែមុនទឹកចូល។

វគ្គលូតលាស់:

ព្រោះ = ៤៥ ថ្ងៃ បាចពីអាស៊ុតបំប៉នពេលស្រូវមានអាយុ ៤០ ថ្ងៃ

ស្ទឹង = ៥៥ ថ្ងៃ បាចពីអាស៊ុតបំប៉នពេលស្រូវមានអាយុ ៥០ ថ្ងៃ

អាយុកាលសំណាបមិនឲ្យលើសពី ២០ ថ្ងៃ

វគ្គបង្កប់ឆ្អឹងវេលា=៣៥ ថ្ងៃ

វគ្គទុំ=៣០ ថ្ងៃ

កាតិកា:

ពូជស្រូវ “ផ្ការំដួល”

ពូជស្រូវ ផ្ការំដួល ជាពូជស្រូវកណ្តាលប្រកាន់រដូវវស្សា និងក្រអូប ដែលបានបញ្ចេញ និង ផ្សព្វផ្សាយជូនកសិករប្រើប្រាស់ដោយវិទ្យាស្ថានស្រូវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកម្ពុជា នៃក្រសួង កសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទនាចុងឆ្នាំ ១៩៩៩។

លក្ខណៈសំខាន់ៗ៖

- ពេលវេលាចេញផ្កា : ១០-២៥ ខែ តុលា
- កម្ពស់ដើម (សម) : ១១០-១៧០
- ទិន្នផលមធ្យម (ត/ហាត) : ៣,៥
- ចំនួនដើមបែកផ្តល់ផល : ៥-១០ ដើម
- ប្រវែងកូរ (សម) : ១៨-២៨
- ទម្ងន់ ១០០ គ្រាប់ (ក្រ) : ៣,០
- ប្រវែងគ្រាប់អង្ករ (មម) : ៧,៥
- បន្ទាវគ្រាប់អង្ករ (មម) : ២,១
- សណ្ឋានគ្រាប់អង្ករ : រលូន
- ភាពសពោះរបស់គ្រាប់អង្ករ : តូច
- ភាពជ្រាបរបស់គ្រាប់អង្ករ : ថ្លា
- ក្លិន : ក្រអូប
- ភាពធន់ទ្រាំនឹងមមាចរត្នាត : មិនធន់
- ភាពធន់ទ្រាំនឹងរាំងស្ងួត : មិនធន់
- ភាពធន់ទ្រាំនឹងទឹកជំនន់ : ធន់បាន ១៣ ថ្ងៃ
- ប្រភេទអង្ករនៅទីផ្សារ : ប្រណីត

តំបន់សមស្របសម្រាប់ការដាំដុះ៖

ពូជស្រូវ ផ្ការំដួល ជាពូជដុះលូតលាស់សមស្របនៅតំបន់ស្រែកណ្តាល នៃក្សេត្របរិស្ថាន ទំនាបរំពឹងទឹកភ្លៀង ដែលមានជម្រៅទឹកជាមធ្យម ៣០ សម ក្នុងខែ តុលា។ ពូជនេះអាចដាំដុះ បាននៅតំបន់ស្រែលើ នៃក្សេត្របរិស្ថានស្រែទំនាបរំពឹងទឹកភ្លៀង ល្អកណ្តាលមានប្រភពទឹក សម្រាប់ស្រោចស្រពបន្ថែមនាចុងរដូវ។

សាប ឬព្រោះ	ចេញផ្កា	បំប៉នអាស្មតលើកទី១	បំប៉នអាស្មតលើកទី២
១-៣០ មិថុនា	៥-១០ តុលា	៣០ ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីស្ងួត	៥-១០ កញ្ញា
១-១៥ កក្កដា	១០-១៥ តុលា	៣០-៦០ ថ្ងៃ បន្ទាប់ ពីព្រោះ	១០-១៥ កញ្ញា
១៥-៣១ កក្កដា	១៥-២៥ តុលា		១៥-២០ កញ្ញា

កាតិកា:

ពូជស្រូវ “ផ្ការំដេង”

ពូជស្រូវផ្ការំដេង ជាពូជស្រូវកណ្តាលប្រកាន់រដូវវស្សា និងក្រអូប ដែលបានបញ្ចេញនិងផ្សព្វផ្សាយជូនកសិករប្រើប្រាស់ ដោយវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកម្ពុជា នៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទក្នុងឆ្នាំ ២០០៧។

- ពេលវេលាចេញផ្កា : ៥-២៥ ខែ តុលា
- កម្ពស់ដើម (សម) : ៨០-១៧៥
- ទិន្នផលមធ្យម (ត/ហាត) : ៣,៥
- ចំនួនដើមបែកផ្តល់ផល : ៨-២០ ដើម
- ប្រវែងកូរ (សម) : ២០-៣០
- ទម្ងន់ ១០០ គ្រាប់ (ក្រ) : ២,៩
- ប្រវែងគ្រាប់អង្ករ (មម) : ៧,២
- បន្ទាបគ្រាប់អង្ករ (មម) : ២,២
- សណ្ឋានគ្រាប់អង្ករ : រលូន
- ភាពសំពះរបស់គ្រាប់អង្ករ : តូច
- ភាពថ្លារបស់គ្រាប់អង្ករ : ថ្លា
- ក្លិន : ក្រអូប
- ភាពធន់ទ្រាំនឹងមរាចរភ្នែក : មិនធន់
- ភាពធន់ទ្រាំនឹងរាំងស្ងួត : មិនធន់
- ភាពធន់ទ្រាំនឹងទឹកជំនន់ : ធន់បាន ១៣ ថ្ងៃ
- ប្រភេទអង្ករនៅទីផ្សារ : ប្រណីត

តំបន់សមស្របសម្រាប់ការដាំដុះ

ពូជស្រូវ ផ្ការំដេង ជាពូជដុះលូតលាស់សមស្របនៅតំបន់ស្រែកណ្តាល នៃស្រែទំនាបរំពឹងទឹកភ្លៀង ដែលមានជម្រៅទឹកជាមធ្យម ៣០ សម ក្នុងខែ តុលា។ ពូជនេះអាចដាំដុះបាននៅតំបន់ស្រែលើ នៃក្សេត្របរិស្ថានស្រែទំនាបរំពឹងទឹកភ្លៀង លើកណ្តាមានប្រភពទឹកសម្រាប់ស្រោចស្រពបន្ថែមនាចុងរដូវ។

សាប ឬព្រោះ	ចេញផ្កា	បំប៉នអាសូតលើកទី១	បំប៉នអាសូតលើកទី២
១-៣០ មិថុនា	៥-១០ តុលា	៣០ ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីស្ងួត	៥-១០ កញ្ញា
១-១៥ កក្កដា	១០-១៥ តុលា	៣០-៦០ ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីព្រោះ	១០-១៥ កញ្ញា
១៥-៣១ កក្កដា	១៥-២៥ តុលា		១៥-២០ កញ្ញា

កាតិកា:

ពូជស្រូវ “ផ្ការមៀត”

ពូជស្រូវ ផ្ការមៀត ជាពូជស្រូវកណ្តាលប្រកាន់រដូវវស្សា និងក្រអូប ដែលបានបញ្ចេញ និងផ្សព្វផ្សាយ ជូនកសិករប្រើប្រាស់ដោយវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកម្ពុជា នៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ នាឆ្នាំ ២០០៧។

លក្ខណៈសំខាន់ៗ៖

- ពេលវេលាចេញផ្កា : ៥-២៥ ខែ តុលា
- កម្ពស់ដើម (សម) : ១០០-១៥០
- ទិន្នផលមធ្យម (ត/ហាត) : ៣,៥
- ចំនួនដើមបែកផ្តល់ផល : ៨-២០ ដើម
- ប្រវែងកូរ (សម) : ២០-៣០
- ទម្ងន់ ១០០ គ្រាប់ (ក្រ) : ២,៩
- ប្រវែងគ្រាប់អង្ករ (មម) : ៧,១
- បន្ទាវគ្រាប់អង្ករ (មម) : ២,០
- សណ្ឋានគ្រាប់អង្ករ : រលូន
- ភាពសពោះរបស់គ្រាប់អង្ករ : តូច
- ភាពថ្លាវរបស់គ្រាប់អង្ករ : ថ្លា
- ក្លិន : ក្រអូប
- ភាពធន់ទ្រាំនឹងមមាចក្តោត : មិនធន់
- ភាពធន់ទ្រាំនឹងរាំងស្ងួត : មិនធន់
- ភាពធន់ទ្រាំនឹងទឹកជំនន់ : ធន់មធ្យម
- ប្រភេទអង្ករនៅទីផ្សារ : ប្រណីត

តំបន់សមស្របសម្រាប់ការដាំដុះ៖

ពូជស្រូវ ផ្ការមៀត ជាពូជដុះលូតលាស់សមស្របនៅតំបន់ស្រែកណ្តាល នៃស្រែទំនាបរំពឹង ទឹកភ្លៀង ដែលមានជម្រៅទឹកជាមធ្យម ៣០ សម ក្នុងខែ តុលា។ ពូជនេះ អាចដាំដុះបាននៅ តំបន់ស្រែលើ នៃក្សេត្របរិស្ថានស្រែទំនាបរំពឹងទឹកភ្លៀង ល្អិកណាមានប្រភពទឹកសម្រាប់ ស្រោចស្រពបន្ថែមនាចុងរដូវ។

សាប ឬព្រោះ	ចេញផ្កា	បំប៉នអាស្មតលើកទី១	បំប៉នអាស្មតលើកទី២
១-៣០ មិថុនា	៥-១០ តុលា	៣០ ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីស្ងួត	៥-១០ កញ្ញា
១-១៥ កក្កដា	១០-១៥ តុលា	៣០-៦០ ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីប្រែក	១០-១៥ កញ្ញា
១៥-៣១ កក្កដា	១៥-២៥ តុលា		១៥-២០ កញ្ញា

កាឡិ៖

ពូជស្រូវ “ផ្កាច័ន្ទសែនសរ”

ពូជស្រូវ ផ្កាច័ន្ទសែនសរ ជាពូជស្រូវកណ្តាលប្រកាន់រដូវ ដែលបានបញ្ចេញ និងផ្សព្វផ្សាយជូន កសិករប្រើប្រាស់ ដោយវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកម្ពុជា នៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខា ប្រមាញ់ និងនេសាទ នាឆ្នាំ ២០១០។

លក្ខណៈសំខាន់ៗ៖

- ពេលវេលាចេញផ្កា : ២៥ ខែ តុលា-៥ ខែ វិច្ឆិកា
- កម្ពស់ដើម (សម) : ១៥០-១៦០
- ទិន្នផលមធ្យម (ត/ហាត) : ៣,៥
- ចំនួនដើមបែកផ្តល់ផល : ៧-១០ ដើម
- ប្រវែងកូរ (សម) : ២៥-២៨
- ទម្ងន់ ១០០ គ្រាប់ (ក្រ) : ២,៤
- ប្រវែងគ្រាប់អង្ករ (មម) : ៧,២
- បន្ទាវគ្រាប់អង្ករ (មម) : ២,០
- សណ្ឋានគ្រាប់អង្ករ : រលូន
- ភាពសពោះរបស់គ្រាប់អង្ករ : តូច
- ភាពថ្លារបស់គ្រាប់អង្ករ : ថ្លា
- ភ្លិន : ក្រអូប
- ភាពធន់ទ្រាំនឹងមាត់ក្តោត : មិនធន់
- ភាពធន់ទ្រាំនឹងរាំងស្ងួត : មិនទាន់ដឹង
- ភាពធន់ទ្រាំនឹងទឹកជំនន់ : ៧ ថ្ងៃ
- ប្រភេទអង្ករនៅទីផ្សារ : លេខ ១

តំបន់សមស្របសម្រាប់ការដាំដុះ៖

ពូជស្រូវផ្កាច័ន្ទសែនសរ ជាពូជដុះល្អតាមសមស្របនៅតំបន់ស្រែកណ្តាល នៃស្រែទំនាប រំពឹងទឹកភ្លៀង ដែលមានជម្រៅទឹកជាមធ្យម ៣០ សម ក្នុងខែ តុលា។

សាប ឬព្រោះ	ចេញផ្កា	បំប៉នអាសូតលើកទី១	បំប៉នអាសូតលើកទី២
១-៣០ មិថុនា	២៥-៣០ តុលា	៣០ ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីស្ងួត	២០-២៥ កញ្ញា
១-៣១ កក្កដា	១-៥ វិច្ឆិកា	៣០-៦០ ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីព្រោះ	២៥-៣០ កញ្ញា

រយៈពេលនៃវគ្គលូតលាស់អាស្រ័យលើពេលវេលាសាប ឬព្រោះ តែមិនត្រូវឲ្យខ្លីជាង ៤០ ថ្ងៃ វគ្គបង្កបង្កើតផល=៣៥ ថ្ងៃ វគ្គទុំ=៣០ ថ្ងៃ

កាឡិៈ

ពូជស្រូវ “រាំងជ័យ”

ពូជស្រូវ រាំងជ័យ ជាពូជស្រូវធ្ងន់ប្រកាន់រដូវ ដែលបានបញ្ចេញ និងផ្សព្វផ្សាយជូនកសិករប្រើប្រាស់ ដោយវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកម្ពុជា នៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ នាចុងឆ្នាំ ១៩៩៩។

លក្ខណៈសំខាន់ៗ៖

- ពេលវេលាចេញផ្កា : ៥-១២ ខែ វិច្ឆិកា
- កម្ពស់ដើម (សម) : ១០៥-១៧០
- ទិន្នផលមធ្យម (ត/ហាត) : ៣,៥
- ចំនួនដើមបែកផ្តល់ផល : ៥-១០ ដើម
- ប្រវែងកូរ (សម) : ១៦-៣០
- ទម្ងន់ ១០០ គ្រាប់ (ក្រ) : ២,០
- ប្រវែងគ្រាប់អង្ករ (មម) : ៦,៥
- បន្ទាត់គ្រាប់អង្ករ (មម) : ២,១
- សណ្ឋានគ្រាប់អង្ករ : រលូន
- ភាពសពោះរបស់គ្រាប់អង្ករ : តូច
- ភាពជ្រាបរបស់គ្រាប់អង្ករ : ថ្លា
- ក្លិន : មិនមាន
- ភាពធន់ទ្រាំនឹងមមាចក្តោត : មិនធន់
- ភាពធន់ទ្រាំនឹងរាំងស្ងួត : មិនធន់
- ភាពធន់ទ្រាំនឹងទឹកជំនន់ : ធន់បាន ៧ ថ្ងៃ
- ប្រភេទអង្ករនៅទីផ្សារ : លេខ ១

តំបន់សមស្របសម្រាប់ការដាំដុះ៖

ពូជស្រូវ រាំងជ័យ ជាពូជដុះលូតលាស់សមស្របនៅតំបន់ស្រែក្រោម នៃស្រែទំនាបរំពឹងទឹក ភ្លៀង ដែលមានជម្រៅទឹកជាមធ្យម ៥០ សម ក្នុងខែ តុលា។

សាប ឬព្រោះ	ចេញផ្កា	បំប៉នអាសូតលើកទី១	បំប៉នអាសូតលើកទី២
១-៣០ មិថុនា	៥-១០ វិច្ឆិកា	៣០ ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីស្ងួត	១-៥ តុលា
១-៣១ កក្កដា	១០-១២ វិច្ឆិកា	៣០-៦០ ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីព្រោះ	៦-១០ តុលា

រយៈពេលនៃវគ្គលូតលាស់អាស្រ័យលើពេលវេលាសាប ឬព្រោះ តែមិនត្រូវឲ្យខ្លីជាង ៥០ ថ្ងៃ វគ្គបង្កបង្កើតផល=៣៥ ថ្ងៃ វគ្គទុំ=៣០ ថ្ងៃ

កាតិកា:

ពូជស្រូវ “ខាង”

ពូជស្រូវ ខាង ជាពូជស្រូវធ្ងន់ប្រកាន់រដូវ ដែលបានបញ្ចេញ និងផ្សព្វផ្សាយជូនកសិករប្រើប្រាស់ ដោយវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកម្ពុជា នៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ នាចុងឆ្នាំ ១៩៩៩។

លក្ខណៈសំខាន់ៗ៖

- ពេលវេលាចេញផ្កា : ៨-១៥ ខែ វិច្ឆិកា
- កម្ពស់ដើម (សម) : ១០៥-១៧០
- ទិន្នផលមធ្យម (ត/ហាត) : ៣,០
- ចំនួនដើមបែកផ្តល់ផល : ៦-១០ ដើម
- ប្រវែងកូរ (សម) : ២២-២៥
- ទម្ងន់ ១០០ គ្រាប់ (ក្រ) : ២,២
- ប្រវែងគ្រាប់អង្ករ (មម) : ៦,៤
- បន្ទាវគ្រាប់អង្ករ (មម) : ២,២
- សណ្ឋានគ្រាប់អង្ករ : រលូនមធ្យម
- ភាពសពោររបស់គ្រាប់អង្ករ : តូច
- ភាពថ្លាវរបស់គ្រាប់អង្ករ : ថ្លា
- ក្លិន : មិនមាន
- ភាពធន់ទ្រាំនឹងមេរោគផ្លាត : មិនធន់
- ភាពធន់ទ្រាំនឹងរាំងស្ងួត : ធន់មធ្យម
- ភាពធន់ទ្រាំនឹងទឹកជំនន់ : ធន់បាន ១០ ថ្ងៃ
- ប្រភេទអង្ករនៅទីផ្សារ : លេខ ១

តំបន់សមស្របសម្រាប់ការដាំដុះ៖

ពូជស្រូវ ខាង ជាពូជដុះលូតលាស់សមស្របនៅតំបន់ស្រែក្រោម នៃស្រែទំនាបរំពឹងទឹកភ្លៀង ដែលមានជម្រៅទឹកជាមធ្យម ៥០ សម ក្នុងខែ តុលា។

សាប ឬព្រោះ	ចេញផ្កា	បំប៉នអាសូតលើកទី១	បំប៉នអាសូតលើកទី២
១-៣០ មិថុនា	៨-១២ វិច្ឆិកា	៣០ ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីស្ងួត	៥-៨ តុលា
១-៣១ កក្កដា	១២-១៥ វិច្ឆិកា	៣០-៦០ ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីព្រោះ	៩-១២ តុលា

កាតិកា:

ពូជស្រូវ “ខាង”

ពូជស្រូវ ខាង ជាពូជស្រូវធ្ងន់ប្រកាន់រដូវ ដែលបានបញ្ចេញ និងផ្សព្វផ្សាយជូនកសិករប្រើប្រាស់ ដោយវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកម្ពុជា នៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ នាចុងឆ្នាំ ១៩៩៩។

លក្ខណៈសំខាន់ៗ៖

- ពេលវេលាចេញផ្កា : ១០-១៨ ខែ វិច្ឆិកា
- កម្ពស់ដើម (សម) : ១៣០-១៨០
- ទិន្នផលមធ្យម (ត/ហាត) : ៣,៥
- ចំនួនដើមបែកផ្តល់ផល : ៧-១០ ដើម
- ប្រវែងកូរ (សម) : ២១-២៥
- ទម្ងន់ ១០០ គ្រាប់ (ក្រ) : ២,២
- ប្រវែងគ្រាប់អង្ករ (មម) : ៦,៦
- បន្ទាវគ្រាប់អង្ករ (មម) : ២,២
- សណ្ឋានគ្រាប់អង្ករ : រលូនមធ្យម
- ភាពសពោះរបស់គ្រាប់អង្ករ : មធ្យម
- ភាពថ្លាវរបស់គ្រាប់អង្ករ : ថ្លាបង្ហូរ
- ក្លិន : មិនមាន
- ភាពធន់ទ្រាំនឹងមមាចរភ្លោត : ធន់មធ្យម
- ភាពធន់ទ្រាំនឹងរាំងស្ងួត : មិនធន់
- ភាពធន់ទ្រាំនឹងទឹកជំនន់ : ធន់បាន ១០ ថ្ងៃ
- ប្រភេទអង្ករនៅទីផ្សារ : លេខ ១

តំបន់សមស្របសម្រាប់ការដាំដុះ៖

ពូជស្រូវ ខាង ជាពូជដុះលូតលាស់សមស្របនៅតំបន់ស្រែក្រោម នៃស្រែទំនាបរំពឹងទឹកភ្លៀង ដែលមានជម្រៅទឹកជាមធ្យម ៥០ សម ក្នុងខែ តុលា។

សាប ឬព្រោះ	ចេញផ្កា	បំប៉នអាសូតលើកទី១	បំប៉នអាសូតលើកទី២
១-៣០ មិថុនា	១០-១៥ វិច្ឆិកា	៣០ ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីស្ងួត	៥-១០ តុលា
១-៣១ កក្កដា	១៥-១៨ វិច្ឆិកា	៣០-៦០ ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីព្រោះ	១១-១៥ តុលា

រយៈពេលនៃវគ្គលូតលាស់អាស្រ័យលើពេលវេលាសាប ឬព្រោះ តែមិនត្រូវឱ្យខ្លីជាង ៤០ ថ្ងៃ

វគ្គបង្កបង្កើតផល=៣៥ ថ្ងៃ

វគ្គទុំ=៣០ ថ្ងៃ

កាត្រី: វិធីសាស្ត្រសាមញ្ញសម្រាប់កសិករធ្វើការសម្រិតសម្រាំងគ្រាប់ពូជ

គុណវិបត្តិនៃការប្រើប្រាស់គ្រាប់ពូជមិនសុទ្ធ៖

ភាពសុទ្ធនៃគ្រាប់ពូជស្រូវ គឺជាកត្តាចាំបាច់បំផុត ដែលកសិករគ្រប់រូបត្រូវតែយកចិត្តទុកដាក់។ គ្រាប់ពូជមិនសុទ្ធបណ្តាលឲ្យ៖

- ⊗ បាត់បង់ផលពី ១០% ទៅ ៣០%
- ⊗ អង្ករកិនបានតិច និងបាក់ច្រើន
- ⊗ អង្ករ និងស្រូវលក់បានក្នុងតម្លៃថោក
- ⊗ បាយទន់ ក្លាយជាអឹង បាយក្រអូបក្លាយជាមិនក្រអូប
- ⊗ បាយឆ្អិនមិនស្មើ និងឆាប់ផ្ទុម
- ⊗ សំណាបដុះមកមិនបានស្មើ និងធំជាត់ល្អដូចគ្នាទេ

ស្រែមានទំហំ = ១ ហិកតា

ផលបានជាមធ្យម = ៣.០០០ គ.ក្រ ឬ ៣០ គ.ក្រ/១អា

កូនស្រែសម្រិតសម្រាំងគ្រាប់ពូជ = ១ អា

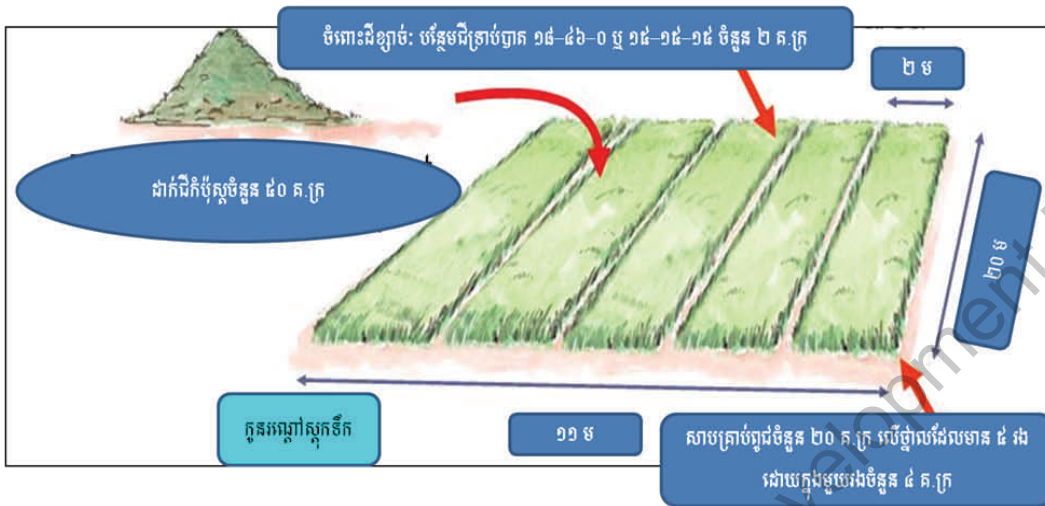
(១០ ម X ១០ ម ឬ ៥ ម X ២០ ម)

បរិមាណគ្រាប់ពូជសម្រាប់ស្រែស្តង់ដារយ៉ាងច្រើនបំផុត = ១ គ.ក្រ

តើយើងត្រូវសម្រិតសម្រាំងគ្រាប់ពូជស្រូវយ៉ាងដូចម្តេច?

កសិករ អាចចាប់ផ្តើម ធ្វើការសម្រិតសម្រាំង គ្រាប់ពូជស្រូវ របស់ខ្លួនឯងជាជំហានៗដូចខាងក្រោម៖

- ជំហានទី ១: ត្រូវដឹងអំពីទំហំស្រែ និងបរិមាណគ្រាប់ពូជដែលត្រូវការ។ ឧទាហរណ៍ ស្រែទំហំ ១ ហិកតា និងត្រូវការគ្រាប់ពូជសម្រាប់ស្រែ ២០-៣០ គ.ក្រ។
- ជំហានទី ២: កំណត់នូវទំហំកូនស្រែសម្រាប់សម្រិតសម្រាំងគ្រាប់ពូជ ដែលត្រូវការដោយជ្រើសរើសទីតាំងក្នុងស្រែកន្លែងណាដែលស្រូវដុះបានល្អស្មើជាងគេកន្លងមក រួចបោះបង្គោលចងខ្សែព័ទ្ធជុំវិញលើផ្ទៃដីដែលអាចប្រមូលផលបានស្មើ ឬច្រើនជាងបរិមាណគ្រាប់ពូជត្រូវការបន្តិចបន្តួច។ ឧទាហរណ៍ ផលស្រូវប្រមូលក្នុង ១ ហិកតា បាន ៣.០០០គ.ក្រ គឺក្នុង ១ អា បាន ៣០ គ.ក្រ ដូច្នោះកូនស្រែសម្រាប់សម្រិតសម្រាំងពូជ គឺត្រូវមានទំហំយ៉ាងតិចបំផុត ១ អា។
- ជំហានទី ៣: កំណត់នូវបរិមាណគ្រាប់ពូជសម្រាប់ស្រែក្នុងកូនស្រែសម្រិតសម្រាំងគ្រាប់ពូជ។ យកគ្រាប់ពូជរក្សាទុកសម្រាប់សាប ឬព្រោះមកអុំ រែង ស្មៅ រើសយកតែគ្រាប់ពូជណាមានទំហំ និងពណ៌ប្រហាក់ប្រហែលគ្នា ឲ្យបានគ្រប់បរិមាណត្រូវការ។ ឧទាហរណ៍ សម្រាប់ស្រែ ១ អា ត្រូវការគ្រាប់ពូជ ១ គ.ក្រ។

ជំហានទី៤៖ ជ្រើសរើសដីថ្នាលសំណាប ដែលនៅជិតប្រភពទឹកងាយទៅមើលថែទាំ និងឆ្ងាយពី ពន្លឺភ្លើងដោយកំណត់ផ្ទៃថ្នាល ១០ម^២សម្រាប់គ្រាប់ពូជ១គ.ក្រ។ ត្រូវធ្វើដីឲ្យបានស្អាតល្អ កុំ ឲ្យមានស្មៅ និងជាពិសេសគ្រាប់ស្រូវជ្រុះពីរដូវមុនដុះលាយឡំ។ ចូរថែទាំសំណាបឲ្យបានល្អ។ ជំហានទី ៥៖ ត្រូវធ្វើដីកូនស្រែសម្រាប់សម្រិតសម្រាំងគ្រាប់ពូជឲ្យបានស្អាត និងរាបស្មើល្អ។ ស្ទង់ សំណាបជាជួរ ឬឲ្យបានរៀងជាជួរចំនួន ២-៣ ដើមក្នុង ១ គុម្ព។ ការស្ទង់ជាជួរជាការសំខាន់ ណាស់សម្រាប់ការងារសម្រិតសម្រាំងគ្រាប់ពូជស្រូវ។ ចូរដាក់ទឹក ធ្វើស្មៅ ដាក់ជីគ្រាប់បាត និងបំប៉ន ព្រមទាំងថែទាំឲ្យស្រូវដុះលូតលាស់បានល្អ និងបានផលច្រើន។

ជំហានទី ៦៖ បន្ទាប់ពីសន្ទូងដុះលូតលាស់បានល្អមក ត្រូវដើរកាត់ ឬដកគុម្ពស្រូវណា ដែលមាន លក្ខណៈខុសគេចោលយ៉ាងហោចណាស់ចំនួន ៣ ដំណាក់កាលដូចខាងក្រោម៖

ដំណាក់កាលទី១ត្រូវធ្វើនៅពេលស្រូវបែកគុម្ពបន្ទាប់ពីស្ទង់រួចបាន ២០-៣០ ថ្ងៃ ដោយត្រូវដើរ ដកគុម្ពស្រូវណា ដែលដុះខុសជួរ និងមានលក្ខណៈខុសគេចោល។

ដំណាក់កាលទី ២ ត្រូវធ្វើនៅពេលស្រូវហាលផ្កា។ គុម្ពស្រូវណាចេញផ្កាយើត ឬលឿនជាងគេប្រហែល ៣-៥ ថ្ងៃ ទម្រង់ និងពណ៌ គ្រាប់ និងកូនស្រូវខុសគេ ត្រូវកាត់ចោលឲ្យដល់គល់។

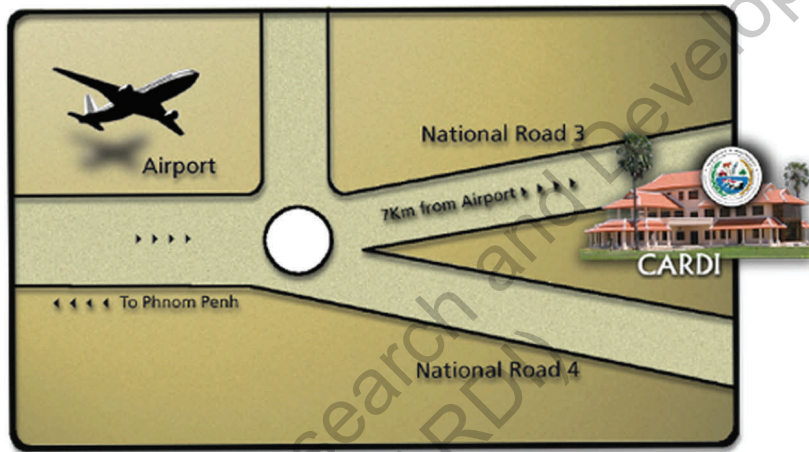

ដំណាក់កាលទី ៣ ត្រូវធ្វើនៅពេលស្រូវទុំស្លាបសេក ដោយកាត់គុម្ពស្រូវណាមានជំងឺ សណ្ឋានកូនព្រមទាំង គ្រាប់មានកន្ទុយពណ៌ ប្រវែង និងទំហំខុសគេចោល។ ជំហ៊ានទី ៧៖ ត្រូវប្រមូលផលស្រូវនៅពេលគ្រាប់ទុំល្អ គឺនៅពេលដែលកូនស្រូវយ៉ាងហោចណាស់ ៩០% មាន គ្រាប់ចាប់ពីពាក់កណ្តាលកូនខាងលើពណ៌លឿងទុំចាស់ និងគ្រាប់ពេញពាក់កណ្តាលកូន ខាងក្រោមពណ៌ លឿងទុំស្រាលហើយគ្រាប់ស្អុកពណ៌ស្លាបសេកចាស់។ ជំហ៊ានទី ៨៖ ត្រូវបោក ឬបែនដាច់ដោយឡែកពីគេ និងដោយប្រយ័ត្នប្រយែងបំផុត ព្រមទាំងអុំ និង រោយសម្អាតឲ្យបានល្អ។

ជំហ៊ានទី ៩៖ ហាលសម្ងួតគ្រាប់ពូជស្រូវនៅលើកន្ទេល សំណាញ់ មុង និងតង់កៅស៊ូក្នុងកម្រាសគ្រាប់ស្រូវ ២-៣ ស.ម និងខស្យាហ៊ីរីជាប្រចាំរហូតស្ងួតល្អ រួចអុំ និងរោយសម្អាតឲ្យបានស្អាតល្អ កុំឲ្យមានគ្រាប់ស្លៀត គ្រាប់ស្មៅ និងកំទេចកំទីផ្សេងៗនៅលាយឡំ។

ជំហ៊ានទី ១០៖ គ្រាប់ពូជស្រូវ ត្រូវច្រកទុកនៅក្នុងថង់ ប្លាស្ទិក ថង់មាត់ឲ្យជិត កុំឲ្យមានខ្យល់ រួចដាក់ក្នុង បារមួយជាន់ទៀត ហើយទុកដាក់ដាច់ដោយឡែក ពីគ្រាប់ស្រូវចំណី នៅកន្លែងដែលស្ងួតល្អ និងគ្មាន ការបំផ្លាញពីសត្វកណ្តុរ មាន់ ទាជាដើម។ ត្រូវសរសេរ ឈ្មោះពូជ និងថ្ងៃខែច្រូតកាត់ ដាក់នៅលើបារឲ្យបានត្រឹមត្រូវល្អ។

ផ្លូវជាតិលេខ ៣ សង្កាត់ប្រទេសច្បារ ខណ្ឌដង្កោ រាជធានីភ្នំពេញ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

National Road NO 3, Prateah Lang Commune, Dangkor District,

Phnom Penh, Kingdom of Cambodia.

ទូរស័ព្ទលេខ: +(៨៥៥) ២៣ ៦៣១៩ ៦៩៣-៤

Tel: +(855) 23 6319 693-4

ប្រអប់សំបុត្រ ០១ រាជធានីភ្នំពេញ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

P.O. Box 01, Phnom Penh, Kingdom of Cambodia,

E-mail: cardi@cardi.org.kh, Website: www.cardi.org.kh

